

© Editura EIKON
București, Calea Giulești 333, sector 6
cod poștal 060269, România

Difuzare / distribuție carte: tel/fax: 021 348 14 74
mobil: 0733 131 145, 0728 084 802
e-mail: difuzare@edituraeikon.ro

Redacția: tel: 021 348 14 74
mobil: 0728 084 802, 0733 131 145
e-mail: contact@edituraeikon.ro
web: www.edituraeikon.ro

Editura Eikon este acreditată de Consiliul Național al Cercetării
Științifice din Învățământul Superior (CNCSIS)

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

POCLID, SIMONA

Monștrii cu bot de catifea / Simona Poclid - București : Eikon, 2020
ISBN: 978-606-49-0260-3

821.135.1

Coperta și conceptul grafic: Sasha Segal
Fragment din *Chimurile Sf. Antonie*, Michelangelo, 1487 - 1488

Editor: Valentin Ajder

Simona Poclid

Monștrii

cu bot de catifea

Cuprins

Cuvânt înainte	7
Partea I	13
Partea a II-a	83
Partea a III-a.....	151
Partea a IV-a.....	213
Sfârșit	345

1~

Se înserase. Strada era pustie și liniștită, semn că cei câțiva bețivi, care poate colindau uneori mahalaua aceasta nouă și curată, se plictiseră. Aerul blând, înmiresmat și liber, mă făcea să mă cred stăpân pe oasele din trup și să pot îndura trecerea timpului care, în atât de multă liniște, se auzea precum galopul unui cal bine odihnit. Coama îi era tare. O coadă lungă i se vedea din spate, în timp ce dinții mari luceau sub dogoarea respirației fierbând. Înalt, osos și cu trupul ca de piatră, te așteptai oricând la un nechezat de fiară. Dar nu. Stătea în fața mea, cu un ochi acoperit de coamă și aerul fierbinte din gura lui mă frigea.

Drumul până la cel mai apropiat hotel îmi părea fără sfârșit. Să fi fost vreo 300 de metri care-mi păreau imposibil de străbătut. M-am uitat la arătarea din fața mea. Un cal de piatră. Dacă aș fi avut putere să îl încălec, să-i biciuiesc spatele; să urlu el, să urlu și eu și să mă lipesc de trupul lui, trăgând strașnic de coamă, înfigându-mi mâinile în ochii lui lucioși, să rămân cu ei în palme și să le umplu de umezeala lor. Dar nu. Timpul nu poate fi încălecat. Copita lui îți doarme mereu pe piept și te înnebunește. Uneori, slăbește apăsarea și te crezi fericit, adăpostit de această clipă-n care aerul îți pătrunde în plămâni. Apoi, ca și cum niciodată nu te-ar fi chinuit, copita se așază grea și nu mai pleacă.

Sub coama timpului, grumazul vieții este neted și catifelat. Acolo sunt ascunse, încolăcit și nedeslușit, lucrurile frumoase ale firii. Nașterea, iubirea, bucuriile fără nume, venind și plecând iuțit, obișnuința bunăstării.

Inima aleargă galop spre această bucată de piele, o trage și o mestecă între dinții de lapte. Și râde. Întotdeauna m-a speriat râsul omului care este cuprins de patima fericirii. Ceva se întâmplă cu el. Ochiul îi sunt bolnavi, parcă adormiți și îi dispărește vigilența atât de necesară în fața colțurilor osoase ale hazardului.

Lemnul băncii era plin de rouă. M-am așezat, strângându-mi jiletca în jurul gâtului, gândindu-mă că dacă vinul se va mai zbate mult în stomacul meu, voi vomita. Cum nu poți lupta cu multe dintre lucrurile care se împing uneori în mersul leneș al traiului, am început să-mi doresc să vomit. Îmi imaginam că așa arăta chiar admirabil, cu vomă rătăcită prin barbă, cu ochii înroșiți și bulbucăți, exact ca un boschetar. În seara asta însă, nu aveam noroc. Rolul meu tragic s-a sfârșit de îndată ce s-a născut, căci, odată așezat, am simțit nevoia să dorm.

Am smuls câteva haine din valiză și le-am așezat sub cap. Crengile copacilor de deasupra mea se aplecaseră din cauza greutateii frunzelor pe care se așezase roua. Mă uitam la ele suspicios. Uite, frunzele acestea, mă gândeam anapoda, nu cunosc altceva în afara sevei care le parcurge. Au ele oare conștiința soarelui care le arde încet ori a ploii care le adapă? Mi-am dat seama de îndată că aceste gânduri sunt prostești și m-am gândit că trebuie să dorm.

Am strâns ochii. În nări mi-a ajuns mirosul de masă murdară, de scaune și pahare de sticlă spălate cu apă fierbinte. Îmi aminteam scaunul trenului din zori, întâlnirea cu alți drumeți, gălăgia, tramvaiele, străzile spălate cu apă clocită, piețele pline de flori. De îndată ce am ajuns aici, vacarmul binecunoscut al orașului mi s-a

părut straniu. Oamenii erau apatici, iar totul părea stăpânit de o tăcere neomenească, de parcă muriseră înainte de vreme și umblau în niște coșciuge invizibile. Aglomerația era ordonată, oricât de paradoxal ar suna asta. Într-o vitrină zăcea un afiș despre un festival de poezie. Mi-am întors privirea. Ochiul mi-au alunecat de-a lungul unui galantar imens pe care cineva așezase niște veioze vechi. M-am apropiat și le-am pipăit. Pânza veche, odihnită sub praful pe care cineva îl alergase atent, era aspră. Veioza luminând pe noptiera patului, în nopțile de durere, îmi pare un prieten strașnic. Ea doar tace și luminează, creând iluzia (ori poate adevărul) că-n cele mai mari deznădejdi nu ești abandonat complet. Și chiar dacă ești singur, câtă vreme poți distinge o pată de lumină, în orice cotlon, porți grețoașă nădejde că și mâine se va naște o zi, din spinarea căreia vor crește alte așteptări.

Veiozele acestea te atrăgeau prin insolitul lor. De picior aveau legate cu șnur câte o bucată de hârtie. Cineva scrisese povestea fiecărui vechi proprietar. Cea mai frumoasă veioză dintre toate fusese a doamnei A., profesoară de canto, moartă într-un accident de mașină. Lângă această frază scurtă, era pusă și poza doamnei A. O femeie tânără, frumoasă, cu păr buclat. Când cumpărai o veioză, luai și povestea celui dispărut, devenind un cimitir pentru care erai și îngrijitor; contrar responsabilităților unui îngrijitor, tu nu smulgeai buruienile, ci le planteai leneș, le udai, le împleteai frunzele, așa cum își împletesc fecioarele părul una alteia. Aveam impresia că actul cumpărării este și o învinuire pentru sângele care încă îți mai alerga prin vene.

Uite, tu trăiești, părea să spună deținătorul veiozei, iar eu putrezesc, aruncat aiurea într-un pământ străin, din care nu voi mai răsări nicicând.

Poate că-n spatele gestului numelor proprietarului temeiul era altul, dar eu credeam că aveai o datorie față de el, poate să-i vorbești ori să-i ții companie. Să trăiești lângă un mort nu este o treabă ușoară, mai cu seamă că niciodată nu îți răspunde, dar își întinde iedera îndoielii peste tine. În scurtă vreme, așa cum mie mi s-a întâmplat cu tata, inima e strânsă într-o cămașă de noapte murdară. Te apucă regretul și crezi, sub puterea posibilității, că fiecui context putea fi altfel. Din această cauză, aș șterge de pe fața pământului putința omului de a privi înapoi și a gusta o plăcere maniacă imaginându-și că lucrurile puteau fi altfel. Lucrurile nu pot fi altfel, căci sunt așa cum le trăiești și poate doar ochii care se apleacă asupra lor pot fi scoși.

Veioza și poza doamnei A. nu mi-au permis mai târziu să dorm. Ori de câte ori strângeam ochii, în minte îmi revenea gândul că nimic nu-și găsește vreun rost și că nimicnicia înghite totul. Imaginați-vă că, la intrarea spre sfârșit, e o gură imensă și flămândă care înghite totul. Toate certitudinile și îndoielile ajung într-un stomac care nu se sfârșește niciodată. Individualitatea, conștiința, încercările zbuciumate se amestecă și devin niște lături, trecute prin sita nepăsării universului. Lumea este tăcută în fața zbaterilor pe care le punem mereu pe talgerul sensului. Despre partea aceasta a balanței credem că trebuie înclinată, ca și cum dreptul la viață trebuie demonstrat permanent. Mă întreb adeseori dacă nu cumva nimic nu trebuie cântărit, ci doar lăsat să fie, ca și cum ai fi incapabil de orice acțiune.

Aș vrea să ajung la primul moment al firii, să știu ce gânduri îți străbat mintea atunci când te naști. Dacă te străbate vreun gând, firește. Sau poate că fiind atâta liniște, începi să plângi. Apoi, trebuie să înveți să taci în fața liniștii. Apoi, trebuie să înveți să fii tu însuși liniște. Când înveți, ți se face dor de gălăgie. Gustul liniștii te poate speria atât de mult, încât a fi singur devine o condamnare. Ori o mare plăcere la care nu poți ajunge niciodată, căci mereu ți-o închipui altfel.

Lângă galantarul cu veioze era un puț. Din stânga, un om îmbrăcat sărăcăcios s-a apropiat repezit și a îngenuncheat lângă peretele de piatră. Măinile făcute căuș îi tremurau și fâșiile de apă curgeau la vale, spre cot, înmuiind pământul de sub unghii. Când să ducă apa la gură, s-a oprit. S-a uitat în jur cu ochii pierduți. Buzele îi erau crăpate și prin șanțurile adânci saliva groasă se uscuse. Deși părea să-i fie sete, a aruncat apa jos și s-a ridicat dintr-o dată în picioare. Privea puțul, își frământa mâinile și urmărea dâra mică de apă încercând să spargă pământul împietrit de căldura Soarelui.

A mai stat câteva clipe în fața puțului și s-a îndreptat spre o bancă. M-a văzut. M-a privit o clipă și, poate dându-și seama că sunt un străin, a venit spre mine. Pășea ușor, ca și cum nu ar fi vrut să atingă pământul.

– Dumneata știi ce s-a întâmplat în acest oraș, acum un an? - m-a întrebat el tăios.

– Nu, nu știu, de unde aș putea ști? De abia am ajuns.

– Îți spun eu. Îți spun eu ce s-a întâmplat în orașul acesta atât de drept. Îți spun eu!

– De ce nu ai băut apă?

– Nu voi mânca, nu voi bea apă și nu voi mai lua nimic de la acest oraș, până nu mi se va face dreptate.

– Dreptatea este greu de înfăptuit, din păcate.

– Greu, dar nu imposibil. Să nu-mi spui că și dumneata ai fi capabil să găsești vreo iertare pentru rău!

– Uneori răul trebuie iertat. Nu aceasta este esența umanității?

– Da, poate fi iertat, dar răul făcut altuia nu trebuie pedepsit?

– În limitele legii, da, răul făcut altui om trebuie pedepsit.

– Și dacă legile sunt incapabile să pedepsească răul făcut altui om?

– Cred că putem să credem că ni se cuvine o anumită *dreptate*, dar aceasta să fie o pedeapsă prea mare pentru celălalt? Poate că numai victimele știu care dreptate se cuvine într-un caz anume.

– Da, victimele, victimele, ai dreptate, prietene, mi-a spus el, zâmbind vădit, apropiindu-se un pas de mine. Victimele ar trebui să judece vinovații, nu Înalta Curte, plină de chelioși și burtoși sătui și proști.

– Cred că te grăbești puțin cu raționamentul dumitale. Victima ar putea fi prea aspră cu făptașul. Și-ar putea chiar dori ca vinovatul să moară. Și apoi, dacă victima e moartă, judecata nu mai poate avea loc. Oricum, în societatea actuală, modernă, tipul acesta de judecată nu mai este „corect”.

– Nu spun, desigur, să ne întoarcem în timp și să aruncăm *vinovații* în cușca leilor. Dar n-ai putea, de exemplu, dumneata care ești din afară să judeci niște fapte, apoi să le vezi prin ochii victimei?

– Nu se întâmplă deja astfel? Din câte îmi pot da eu seama, procesele sunt și un deliciu public, căci toți cei

neimplicați au iluzia că pot judeca. Toți cred că înțeleg și gustă o plăcere bolnăvicioasă în a-și imagina diverse chinuri pentru cel învinuit. Unde mai este aici iertarea? Și dacă presupusul vinovat este, de fapt, nevinovat?

– Dumneata mă poți ajuta.

– Eu?

– Da, dumneata.

– Îmi pare rău, nu sunt avocat și nici judecător. Sunt doar un pictor mărunț care umblă dintr-un oraș în celălalt.

– Nu de un judecător am nevoie.

– Nu spuneai că victima trebuie să judece vinovatul?

– Da, dar victima are nevoie de niște ochi. Unde vei sta?

– În centru, la un hotel. Apoi, de luni voi picta pereții noii catedrale.

– Voi veni la dumneata.

După ce mi-a spus toate aceste lucruri, a plecat ca și cum aș fi fost de acord să mă caute. Trebuie să admit că-mi doream să-mi mai vorbească și să aflu ce nume se întâmplase, astfel încât ajunsese să creadă că vinovații trebuie să fie judecați de către victime. Oricât de mios suna ideea, în fapt devenea o amenințare necugetată. Cum aș fi judecat eu anumiți vinovați? Cum m-ar fi judecat victimele mele?

S-a vorbit destul despre faptul că oamenii nu pot accepta mereu adevărul și oricum pot duce doar bucăți din el, așa cum se știe și că omului îi este bine atâta vreme cât nu știe ce gândesc cu adevărat ceilalți despre el. Când însă ești văzut ca actor al unui rău, orice urmă de compasiune din partea mulțimii se pierde.

Judecata oamenilor seamănă cu mânia unui Dumnezeu bolnav de ciudă, care pedepsește cu asprime și privește vinovatul ca și cum ar fi fost prea îndurător.

În mijlocul oamenilor care nu te mai cred capabil de nevinovăție, ești aidoma șarpelui urmărit. *Tăierea* capului este sigură. Ei doar se mai gândesc doar cum să-ți folosească pielea. O vor smulge, apoi îți vor mușca ușor carnea, să-ți prindă gustul, își vor linge dinții și buzele pline de grăsime, vor râgâi și vor trăi înainte, gustând din toți cei care nu sunt la fel de norocoși. Despre dreptate se poate vorbi atâta vreme cât vinovatul nu suntem noi. Fierbințeala care străbate capetele celor care privesc și judecă seamănă cu o orgie fără sfârșit. Omul din afara lucrurilor se crede puternic și curat în comparație cu vinovatul.

Mereu ne este ușor să ne credem mai puțin vinovați decât ceilalți și să ne găsim felurite iertări pentru mârșăviile pe care le lăsăm crude în alții. Face parte din puțința firii de a merge înainte, străină de adâncimea răului sădit de mâini străine în căptușeala noastră cea mai joasă. Totuși, cum ar fi dacă vinovații ar fi judecați de către victime?

2~

Într-un sfârșit, adormisem. La un moment dat, am auzit un fluierat mocirlos care mi-a intrat cu totul în urechi. În dreapta mea, stătea un om al legii care mă privea curios. „Stimabile, nu ai dreptul să dormi aici. Legitimează-te!”, mi-a spus el, iar eu am simțit nevoia să mă întorc pe partea opusă și să-l ignor. Văzând probabil

că nu îi acord prea multă atenție, a ținut să-mi spună „Aici ești în orașul în care nu se întâmplă nicio nedreptate și nu vei găsi niciun vagabond care să doarmă pe o bancă, duhnind a băutura”. Nu știam dacă duhnesc, dar aerul lui superior putea cu siguranță. S-a așezat pe bancă, aproape de picioarele mele, afișând o privire pârintească falsă, și mi-a cerut actele. Uite, mă gândeam eu, în orașul în care nu se întâmplă nicio nedreptate (ce prostie), este totuși ilegal să ațipești pe o bancă pe care oricum, la ora aceea, nu ar folosi-o nimeni.

Am scotocit toate buzunarele. Într-un final, am găsit și actele boțite și i le-am întins superior. Și-a aruncat privirea peste ele, apoi a sărit în picioare:

– Dumneavoastră... dumneavoastră, sunteți pictorul?

– Care pictor?

– Pictorul care va picta noua noastră catedrală!

– Ah, da, se poate spune și că sunt pictorul, deși prefer să mi se spună Iahav.

– Da, da, mă scuzați, domnule Iahav. Ce vi s-a întâmplat? Aveți nevoie de ajutor?

– Nu mi s-a întâmplat nimic. Eram prea obosit și nu am mai avut putere să ajung la hotel. Am preferat să dorm pe această bancă.

– Nu puteți să dormiți pe această bancă.

– De ce? Cum să nu poți să dormi pe o bancă? Unde mai este libertatea atunci?

– În orașul nostru nu se întâmplă nicio nedreptate.

– Dar...

– Nu există vagabonzi ori bețivi care să umble pe străzi. După ora 23, se dă stingerea peste tot. Cetățenii își petrec timpul cu familiile lor, iar a doua zi merg voioși și odihniți la muncă.